

GRANTA

נזירות אלנצרה

שיכה חלאוי

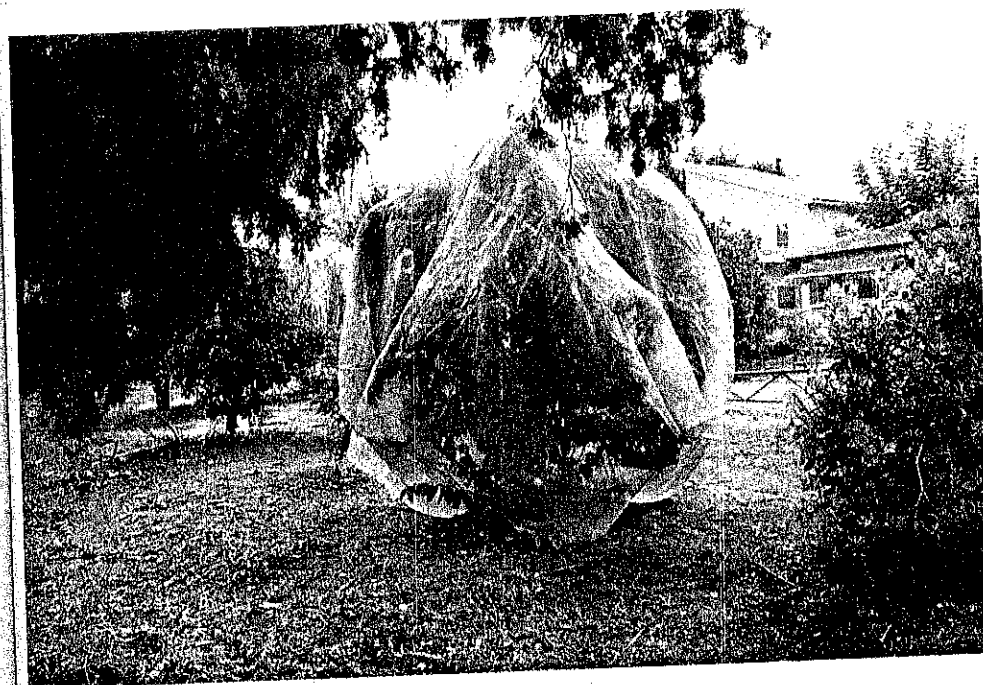
מערבית: יהודה שנהב־שהרבני

חצינו את הדרך המובילה מתחנת האוטובוס אל המספרה היחידה באזור. אמי ואני, כל אחת בשתיקתה. כבר דנו בסוגיה בכל דרך אפשרית, ולא רצינו לפתוח בוויכוח מר נוסף. זה התחיל ביום שבו עברתי לחיפא, להתחיל את לימודי בבית הספר התיכון "נזירות אלנצרה". התעקשתי והפצרתי בה, אבל היא סירבה. התחננתי, והיא גערה בי. בכיתי וביקשתי, אבל היא דאגה להשתיק אותי בכל פעם מחדש.

היא התגרשה זמן לא רב קודם לכן וכבר כילתה את מנת החטאים שלה. הדבר האחרון שהייתה זקוקה לו כעת היה עוד חטא או חיכוך מיותר עם התמולה בכפר. כי איזה תירוץ תמציא למעשי בתה אשר נפלה קורבן לפיתוייה של חיפא? התעקשתי עוד והפצרתי בה. לבסוף נעתרה למרות שלא הייתה משוכנעת כלל. אולי מצאה טעם מתוק בהתמרדות, באותו אופן שבו שנאה את טעם ההתרפסות.

הדרך אל המספרה הייתה מוכרת, אך באותו הבוקר נראתה שונה. התיישבתי על הכיסא המסתובב וחגתי סביב עצמי. כשראיתי את הצמה שלי גוזה, תקפה אותי בעתה שכמעט הפילה אותי ארצה. הצמה הייתה מוטלת על רצפת המספרה כמו נחש בן עדן, מפתה אותי לגעת בה, לעטוף אותה או לכתוש אותה. העברתי את ידי על ראשי ומיששתי את קצוות השיער הקצוץ. היר נרתעה מיד לאחור. כאילו הכיש אותה נחש. הבחנתי בהשתקפות פני אמי במראה הענקית שממול, כשהיא מסתירה בידה צעקה מבוהלת.

"הנה הצמה שלך", אמר הספר בהתרגשות ובשמץ של הערצות. הצמה נחתה על הרצפה והמספריים הזדקרו בין ידי, כמו חוגגים ניצחון זכרי נוסף. הוא הכיר היטב את המנטליות הכדווית שלפיה לצמה ולבתולים מעמד זהה. הוא היה מודע לגודל האסון, אך גם לעובדה שהתגלגלה לידיו וכות נדירה שאינה נופלת בידי ספרים באזור. הוא לקח את הצמה בשבי – במשך שנים רבות היא עוד תקשט את מסגרת התמונה של הנערה

שיר לוסקי, מתוך הסדרה Displacement

חיפה קצרת השיער התלויה על קיר המספרה.

בדרך חזרה נמנעתי מלהביט לעבר המספרה כדי לחסוך מעצמי כאב וייסורים. פרצתי בבכי חרישי ואמי מאחוריי תקעה בי מבט מאיים. "טוב... טוב, עוד אראה לך כשנחזור הביתה!" הפעם לא חששתי מאיומיה. היא הייתה שותפה לפשע לכל דבר ועניין. היא קבעה את המקום, היום והשעה. הסכמתה הייתה אמנם כפויה, אולם גם כוו שתחסוך ממני עונש ודאי.

עם הצמח הגוזה נתלשה ממני גם רוחי. המשכתי לסבול בשתיקה מבלי שאעז להתבונן במראה שמולי. מאחוריי ארב לי כעסה העצוב של אמי. מלפנים ארבו לי שובבות הנעורים שלי וראשי השכול. וחיפא נותרה חברה בוגדנית, זו שפיתתה אותי ואחר כך חזרה בה מיתממת.

חיפשתי להתנחם בבנות חיפא היפות. בתמונות הנשים היפות גווזות השיער. הן היו שונות כל כך ממני ומן הברווזות שלי. ביקשתי להתנחם באמצעותן על האובדן, אולם כל אלו לא הביאו הקלה. וחיפא? הוי חיפא. מדוע נטשת אותי דווקא עכשיו? איזו נחמה יש לי בצמח שחוטט וגוזה התלויה אצל הספר?

אמי חזרת ואומרת מדי יום: "الله يقصف عمرك - אללה יקצוף עומרכ" למרות שאללה מעולם לא נענה לה, היא לא הרימה ידיים. והספר לא מפסיק לקשקש, "נערה כמוך, מה את צריכה צמה כזאת?". בכל בוקר הייתי יורדת את המדרגה החוצצת בין חדר השינה (שהיה גם חדר האורחים) ובין המטבח (שהיה גם חדר הרחצה). אמא הייתה נעמדת על המדרגה, מבקשת ליצור לעצמה מרחב שליטה על השיער שלי, שגלש עד לשיפולי גבי. ארוך כל כך שלא הצליחה להקיף אותו בכף ידה. בעודה אוספת אלומת שיער אחת, האחרת נשמטה מידה. היא הייתה אוספת את השיער בכף ידה, ומשחילה דרכו את המסרק. עם כל טיול של המסרק הייתי כואבת וסובלת. ועם כל צרחה שנפלטה מפי היא הייתה מכבידה את ידה עד שהייתי שותקת. היא לא הייתה משחררת אותי מאחיזתה, עד אשר יצאה מבין ידיה צמה הראויה לנערה בת תרבות מגוממת.

"הבת שלך רוצה להידמות לבנות העיר?" שאל אחד מדודיי, כשהוא מזהיר את אמי מפני הפורענות המתקרבת. התלמידים בבית הספר "נזירות אלנצרה" בחיפא הם תערובת של כל משפחות העיר. חלקם אף מגיעים מן הכפרים השכנים. לכל אחד מהם יש חלום, ולכל אחד מניע משלו... כאשר הייתי מגיעה לבית הספר היו נפתחים בפניי שערי הגיהנום וגן העדן גם יחד. באותן שעות הושעו מחשבותיי על הצריף הדל שבו

גרתי עם אמי ואחי.

בבית הספר צייתה הלשון שלי לחוקי הדיבור החדשים, ובעיקר ניקתה את עצמה מן הבושה של העגה הברווזית. רק שמי וצמתי הארוכה הסגירו את מה שביקשתי להסתיר. לא הצלחתי לשכנע איש שאני בת לשושלת מלכי המדבר ושוכיתי לשאת את שמי בגאון. פרצי הצחוק העצור היו מצליפים בגשמת. "קוראים לך שיח'ה... הבההה? זה אומר שאת זקנה?"

הצמח שלי היא ירושה ברווית, משא כבד המכופף ושובר את גבי. אני משתוקקת לשחק בידי בשיער הקצר ולפלרטט בהטיית צוואר. אלומות השיער הפזור מלטפות את הפנים קשי היום אשר מסתירים את העלומים.

"עכשיו טוב לך? הפכת לבת חיפא? זה מה שאת רוצה? 'אללה יקצוף עומרכ'". הפכתי להיות כמו בנות חיפא, או כמעט. האמנתי בזה או כמעט האמנתי... אולם ידי עדיין מחפשת את צמתי, והיא תמיד נרתעת לאחור כמי שהוכשה על ידי נחש. ■